

13 Μαΐου 2014

Πρόσωπο και σταυρός-Συζητήσεις με τον π. Δημήτριο Στανιλοάε

[/ Ειδήσεις και Ανακοινώσεις / Ορθόδοξη πίστη](#)

Πρόσωπο και Σταυρός

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ π. ΔΗΜΗΤΡΙΟ ΣΤΑΝΙΛΟΑΕ

Εν πλω

π. Μάρκος-Αντώνιος
Κόστα Ντε Μποργκάρ

Νέα κυκλοφορία από τις εκδόσεις **ΕΝ ΠΛΩ**
π. Μάρκος-Αντώνιος Κόστα Ντέ Μποργκάρ

ΠΡΟΣΩΠΟ ΚΑΙ ΣΤΑΥΡΟΣ

Συζητήσεις μέ τον π. Δημήτριο Στανιλοάε,

έναν από τους μεγαλύτερους θεολόγους του 20ού αιώνα.

Καταβυθίσεις στο μυστήριο της Αλήθειας, της Ζωής, του ανθρώπου και του κόσμου.

Τό βιβλίο αυτό αποτελεί προϊόν ζύμωσης. Τριάντα τρία χρόνια πριν, ένας νεαρός Γάλλος πέρασε τό καλοκαίρι του στό μοναστήρι της Τσέρνικα (έξω από τό Βουκουρέστι). Έκεϊ συναντούσε καθημερινά τον π. Δημήτριο Στανιλοάε - έμβληματική μορφή της εύρωπαϊκής θεολογικής σκέψης.

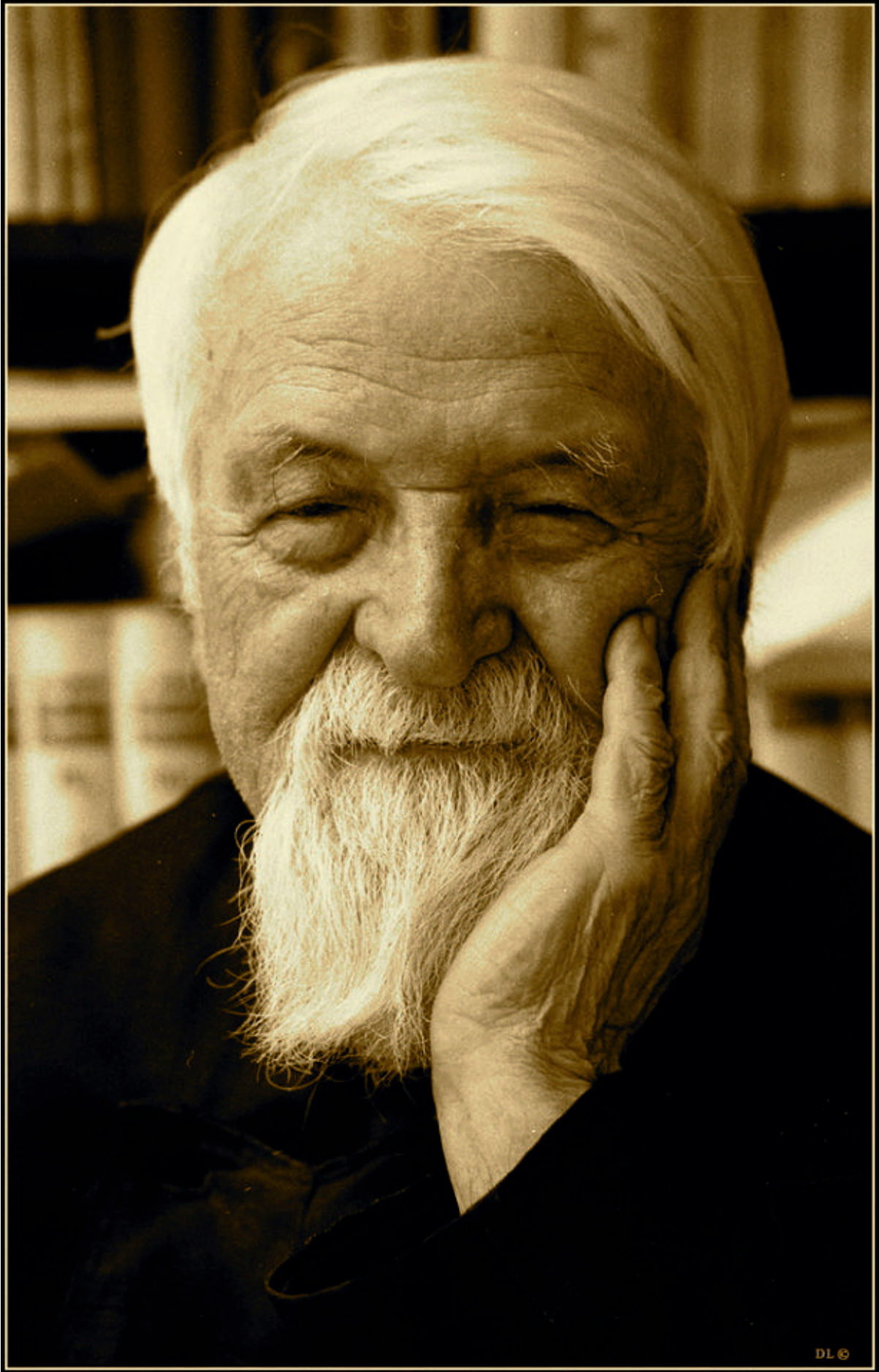
Οί δύο άνδρες -ό πρώτος στην πρώιμη άκμή του, ό δεύτερος στη δύση του αλλά και στη μεγαλύτερη ώριμότητά του- είχαν τίς προϋποθέσεις για μιά γόνιμη θεολογική ζύμωση. Ό νεαρός Γάλλος, όνόματι Μάρκ-Άντουάν Κόστα Ντε Μποργκάρ, είχε σπουδάσει βυζαντινή ιστορία κι ήταν καθηγητής σέ Λύκειο. Όρθόδοξος από τό 1972, ιερέας της Όρθόδοξης ανατολικής Έκκλησίας από τό 1977, αναζητούσε όχι μόνο έμβάθυνση στις θεολογικές του σπουδές, αλλά και περαιτέρω διερεύνηση τών άνεπιτήδευτων ύπαρξιακών του αναζητήσεων. Ό δεύτερος, συνταξιούχος από τό 1973, κουβαλούσε μιά ζωή έπαγγελματικών κλυδωνισμών, φυλακίσεων, προσωπικών άπωλειών, αλλά συνάμα και μιά μακρόχρονη και βαρύτιμη έμπειρία στη θεολογική σπουδή και διδασκαλία. Άνθρωπος βαθιάς πίστης, δάσκαλος σπάνιας εύρύτητας και καλλιέργειας, θεολόγος λεπτών πνευματικών συλλήψεων.

Τό καλοκαίρι εκείνο έμελλε νά γίνει ή άφετηρία μιās μακράς μαθητείας του νεαρού Γάλλου στον πολίο Ρουμάνο θεολόγο και ιερέα - μιά μαθητεία πού διήρκησε κοντά δέκα χρόνια και έξέβαλε στό δεύτερο διδακτορικό του Μάρκ-Άντουάν Κόστα Ντε Μποργκάρ στη δογματική θεολογία. Έκεϊνες οί πρώτες συζητήσεις διανθίστηκαν μέ ποικίλλα άνέκδοτα γραπτά του μεγάλου θεολόγου, πού ό π. Δημήτριος έδινε στον νεαρό κληρικό. Ό δεύτερος τά διάβαζε και προσπαθούσε νά τά άφομοιώσει συζητώντας τα μέ τον συντάκτη τους.

Μέσα από αυτή τή ζύμωση προέκυψε τό βιβλίο αυτό. Περιέχει κατά βάση λόγια και σκέψεις του π. Δημητρίου Στανιλοάε. Λόγια και σκέψεις από τά άνέκδοτα γραπτά του και τίς προφορικές συζητήσεις του μέ τον Μάρκ-Άντουάν Κόστα Ντε Μποργκάρ. Τήν καταγραφή τήν άνέλαβε ό νεαρός μαθητής, ό όποιος και παρενέβαλε τίς δικές του σκέψεις, σαν άρμολόγημα του θεολογικού ψηφιδωτου της σκέψης του δασκάλου του. Τό τελικό άποτέλεσμα έτυχε της έγκρισης του π. Δ. Στανιλοάε κι από τότε αποτελεί σημαντική συμβολή στη γνωριμία τών όρθοδόξων μέ έναν από τους μεγαλύτερους θεολόγους της όρθόδοξης θεολογίας του 20ού

αίωνα.

.....

ΛΙΓΑ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ

Ὁ π. Μάρκος-Ἀντώνιος Κόστα Ντέ Μποργκάρ κατάγεται ἀπό γαλλική ἀριστοκρατική οἰκογένεια μέ ἰταλικές ρίζες. Γεννήθηκε τό 1947 ἀπό ρωμαιοκαθολικούς γονεῖς, ἀλλά τό 1972, μέσα ἀπό ἕνα ταξίδι του στή Ρουμανία, γνώρισε τήν Ὁρθόδοξια, στήν ὁποία καί μεταστράφηκε μαζί μέ τή σύζυγό του ἕνα χρόνο μετά. Τό 1977 ἔγινε ὀρθόδοξος ἱερέας τῆς Ρουμανικῆς Ἐκκλησίας.

Ἔχει κάνει κλασικές σπουδές καί εἶναι κάτοχος διδακτορικοῦ διπλώματος στή βυζαντινή ἱστορία (1983). Ξεκίνησε ἐπίσης διδακτορικές σπουδές στή δογματική θεολογία, πλάι στόν π. Δημήτριο Στανιλοάε, στόν ὁποῖο καί μαθήτευσε ἐπί δεκαετία (1980-1990). Τό διδακτορικό δίπλωμα τοῦ ἀπονεμήθηκε τελικά ἀπό τή θεολογική σχολή τοῦ Ἁγίου Σεργίου τό 2010.

Ἵπηρετήσε στή μέση ἐκπαίδευση τῆς Γαλλίας μέχρι τό 2007.

Σήμερα εἶναι ἐφημέριος τῆς ὀρθόδοξης ἐνορίας τοῦ Saint-Germain-et-saint-Cloud (Louvenciennes) τῆς Ὁρθόδοξης Ρουμανικῆς Μητρόπολης στή Γαλλία, καθώς καί ὑπεύθυνος τῆς διεύθυνσης Πατρολογικῶν Σπουδῶν «Ἅγιος Μάξιμος Ὁμολογητής», τοῦ Ὁρθόδοξου Κέντρου Σπουδῶν καί Ἔρευνας «π. Δημήτριος Στανιλοάε».

.....

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Χωρίς τή χριστιανική πίστη, ὁ ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά ὀλοκληρωθεῖ ὡς ἄνθρωπος, δέν μπορεῖ νά λύσει τά κοινωνικά προβλήματα τῆς σημερινῆς ἐποχῆς. Τά προβλήματα αὐτά δέν λύνονται ἐπιβάλλοντας νόμους. Πρέπει νά πεισθοῦμε ὅτι, γιά νά φθάσουμε σέ μιά ὀλοκληρωμένη ἀνθρωπότητα, χρειαζόμαστε ἀδελφοσύνη καί ἰσότητα. Νά εἴμαστε ἀδελφοί μεταξύ μας... καί ἔτσι νά βαδίσουμε πρός τή Βασιλεία τοῦ Θεοῦ πού εἶναι Βασιλεία ἀγάπης καί πληρότητα ζωῆς, τήν ὁποία ὁ ἄνθρωπος νοσταλγεῖ καί χωρίς τήν προοπτική τῆς ὁποίας ἡ ζωή δέν ἔχει κανένα νόημα, κανένα ἐνδιαφέρον.

Ὅπου καί νά βρίσκεται κανεῖς, στή Δύση ἢ στήν Ἀνατολή, δεξιά ἢ ἀριστερά, τό πνεῦμα τοῦ «κόσμου», ὁ «ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου» εἶναι ὁ ἴδιος καί μαίνεται ἐνάντια σέ κάθε ζωντανή ἐμπειρία τοῦ Θεοῦ, ἐνάντια σέ κάθε μυστική προσπάθεια. Ὁ «κόσμος» δέν ἐνοχλεῖται ἀπό τά θρησκευτικά τοῦ σχολείου ἢ ἀπό τόν Χριστιανισμό τῆς Κυριακῆς. Τό οὐσιαστικά ἀνατρεπτικό εἶναι ἡ μυστική χριστιανική ἐμπειρία.

Κάθε περίσταση εἶναι μιά πρόσκληση τοῦ Θεοῦ πού μᾶς καλεῖ νά πάρουμε θέση. Κάθε ἄνθρωπος πού συναντοῦμε εἶναι ἕνας λόγος τοῦ Θεοῦ. Οἱ ἄλλοι ἔχουν φωνή, εἶναι εἰκόνες τοῦ ἴδιου τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ,

πλασμένοι κατ' εικόνα του Ὑποστατικοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ. Εἶναι εἰκόνες Του πού μιλοῦν, μιλοῦν σ' ἐμᾶς ὅπως μιᾶ ὁ Χριστός. Ὁ Θεός μᾶς ἔδωσε τούς ἄλλους γιά νά μᾶς ἀπευθύνουν λόγο καί ἐμεῖς ὀφείλουμε νά ἀποκρινόμαστε. Εἴμαστε ὄντα πού πρέπει νά ἀποκριθοῦμε στόν Θεό διά τῶν ἀνθρώπων. Βρισκόμαστε σέ συνεχή διάλογο μέ τόν Θεό. Ὁ Θεός διαλέγεται μαζί μας, μέσω τῆς φύσεως, μέσω τῶν ἄλλων, μέσω τοῦ Ἰησοῦ, μέσω τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτοῦ μας. Πρέπει νά ἀπαντήσουμε. Αὐτό μᾶς συνδέει: δέν μπορῶ νά ζήσω χωρίς νά ἀνταποκριθῶ σέ κάποιον, χωρίς νά ἀπευθυνθῶ σέ κάποιον □ καί ὁ ἄλλος δέν μπορεῖ νά ζήσει χωρίς νά μοῦ ἀπευθύνει λόγο, χωρίς νά μοῦ ἀποκριθεῖ. Μᾶς συνδέουν οἱ λέξεις. Ἡ λέξη δέν εἶναι ἀπλῶς μιᾶ ἰδέα πού ξεκινάει ἀπό μένα καί φθάνει στόν ἄλλον. Ἀλλά μᾶς ἐνώνει ἡ ἀνάγκη νά συνομιλοῦμε. Κρύβεται ἐδῶ ἕνας μυστηριώδης καί βαθύς σύνδεσμος πού δημιουργεῖται ἀπό τόν λόγο.

Ὁ ἄνθρωπος δέν εἶναι μόνον ψυχή, οὔτε μόνο σῶμα. Δέν πρόκειται γιά δύο πράγματα πού μποροῦμε νά τά χωρίσουμε. Ἀποτελοῦν μία ἐνότητα □ ὅταν ὁ ἄνθρωπος συλλαμβάνεται μέσα στό σῶμα τῆς μητέρας του, ὁ «ἑαυτός» ἔχει ἤδη μέσα του τίς ρίζες τοῦ σώματος. Ἀναπτύσσει αὐτές τίς ρίζες ὀργανώνοντας τήν ὕλη αὐτοῦ τοῦ σώματος. Ὅταν τό σῶμα διαλύεται, παραμένουν λανθάνουσες μέσα στήν ψυχή ὄχι μόνον οἱ ρίζες τοῦ σώματος, ἀλλά καί ὅλα ὅσα τό σῶμα ἔχει πραγματοποιήσει, αἰσθανθεῖ, ἐργαστεῖ. Αὐτό τό δυναμικό πού πραγματώνεται μέ τόν σχηματισμό τοῦ σώματος, παραμένει ἄθικτο μέσα στόν ἑαυτό καί μπορεῖ, κατά τήν κοινή ἀνάσταση, νά σχηματίσει ἐκ νέου ἕνα σῶμα πού εἶναι ἀκριβῶς καθ' ὁμοίωσιν τοῦ σώματος πού εἴχαμε, ἀλλά ἀπό μιᾶ ἀνανεωμένη ὕλη. Στό τέλος τοῦ κόσμου ἡ ὕλη θά εἶναι ἀνακαινισμένη. Πιστεύω λοιπόν ὅτι αὐτός ὁ ἑαυτός παραμένει ἐπειδή εἶναι πνευματικός. Δέν πεθαίνουμε ὀλοκληρωτικά. Διαλύεται μόνο τό σωματικό περίβλημα τοῦ ἀνθρώπου. Οὔτε παραμένουμε μέ μιᾶ ψυχή πού εἶναι μόνον ψυχή, ἐπειδή, στήν περίπτωση αὐτή, θά μπορούσαμε νά σκεφθοῦμε ὅτι ἡ ψυχή ὑπῆρχε καί πρὶν ὑπάρξει ὁ ἄνθρωπος. Ὁ ἅγιος Μάξιμος καί οἱ ἄλλοι Πατέρες ἔχουν πολύ σαφῶς ἀναλύσει ὅτι οὔτε ἡ ψυχή ὑπῆρχε πρό τοῦ σώματος οὔτε τό σῶμα πρό τῆς ψυχῆς, ἀλλά ἀρχίζουν μαζί...

Σκέπτομαι ὅλες τίς ἁμαρτίες πού ἔχω διαπράξει, ὅλα ὅσα δέν ἦταν σύμφωνα μέ τίς ἐντολές τοῦ Θεοῦ, ὅλες τίς παραλείψεις. Δέν εἶναι μόνον ἡ ἁμαρτία, τό κακό πού ἔχω κάνει μέσα στήν οἰκογενειά μου, στίς σχέσεις μου μέ τά μέλη τῆς οἰκογενείας μου καί μέ τούς ἄλλους πού ἔχω συναντήσει, ἀλλά οἱ παραλείψεις. Ἴσως νά μήν ἔκανα ὅλα ὅσα ὀφείλα, κυρίως ἐπειδή δέν μέ βόλευε. Ἴσως ἂν παρενέβαινα τήν κατάλληλη στιγμή, ἂν τούς στήριζα, ἂν τούς βοηθοῦσα νά τούς εἶχα δώσει τήν

εύκαιρία τῆς αὐτοπραγμάτωσης. Νά τί μέ ἀνησυχεῖ πολύ: ποιά θά εἶναι ἡ θέση μου ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἐνώπιον τῆς κρίσεώς Του, ὅταν θά παρουσιασῶ μπροστά Του, μέ ὅλα τά κακά πού ἔχω κάνει καί τά καλά πού δέν ἔχω κάνει γιά τούς ἄλλους; Ἐνώπιον τῆς συνειδήσεώς μου οἱ ἁμαρτίες μου πολλαπλασιάζονται. Μοῦ φαίνεται ὅτι δέν ἔχω κάνει σχεδόν τίποτε καλό. Ἡ ζωή μου ἦταν ζωή παραλείψεων καί ἁμαρτημάτων καί αὐτό μέ βασανίζει συχνά. Σκέπτομαι ὅμως καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ. Ἴσως ὁ Θεός μέ ἐλεήσει.

Ὁ Θεός εἶναι ἡ πηγή καί, ἀπό τή στιγμή πού θέλουμε νά κλειστοῦμε στόν ἑαυτό μας, μένουμε μόνοι. Αὐτό σημαίνει ὅτι μέ τόν Θεό δέν εἴμαστε μόνοι. Ὁ Θεός εἶναι ὑπερβατικός ἐντός μας □ εἶναι ἄλλος ἀπό μᾶς, ἀλλά εἶναι ἐν ἡμῖν καί ἐν τῷ μέσῳ ἡμῶν □ μᾶς ἀγαπᾷ, προσφέρεται, ἐργάζεται ἐντός μας, ἂν θέλουμε. Ὁλόκληρη ἡ λατρεία μας εἶναι γεμάτη ἐπευλογήσεις, γεμάτη χάρη □ κάθε στιγμή οἱ πιστοί ἐπευλογοῦνται καί χαριτώνονται καί φέρουν αὐτές τίς δωρεές μαζί τους στή ζωή. Αὐτές οἱ εὐλογίες τούς βοηθοῦν νά συμπεριφέρονται μέ τή συναίσθηση ὅτι ὁ Θεός εἶναι μαζί τους καί τούς βοηθᾷ στή ζωή τους. Κάνουν τό σημεῖο τοῦ Σταυροῦ κάθε στιγμή καί συνοδεύουν τή χειρονομία αὐτή μέ τήν ἐνσυνείδητη βεβαιότητα ὅτι ὁ Τριαδικός Θεός εἶναι μαζί τους, ὁ Θεός πού εἶναι ἀγάπη, ἡ Τριάδα πού ξεχειλίζει ἀπό ἀγάπη πρὸς τόν ἄνθρωπο. Ἡ παρουσία τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐνδόμυχη παρουσία Του, αὐτό τό συνεχές ξεχείλισμα τοῦ Θεοῦ, ἡ δύναμή Του, ἡ ἀγάπη τῆς προσωπικῆς συνάντησης, αὐτά εἶναι τά χαρακτηριστικά γνωρίσματα τῆς χριστιανικῆς ζωῆς.

Ὁ πυρήνας τοῦ Εὐαγγελίου εἶναι ὅτι ὁ Θεός ἦρθε νά ὑπηρετήσῃ τόν ἄνθρωπο καί δι' αὐτοῦ ὁλόκληρο τό σύμπαν □ εἶναι ὁ Δημιουργός πού ὑπηρετεῖ τό δημιούργημά Του, ὥστε αὐτό νά μπορέσει νά κατακτήσῃ τήν ὑπεσχημένη τελειότητα, τή θέωσή του, δηλαδή τήν τελειοποίηση τῆς ἀνθρώπινης φύσης του.

Τό ζενίθ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ γιά μᾶς ἐκδηλώθηκε πάνω στόν Σταυρό τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ Του. Ὁ Σταυρός ἦταν τό μέσο διὰ τοῦ ὁποίου ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἔφθασε σ' αὐτό τό ἀποκορύφωμα τῆς οἰκειότητος μαζί μας. Ἐπειδή πάνω στόν Σταυρό φάνηκε ἡ ἀδελφική ἀγάπη τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καθώς καί ἡ πατρική ἀγάπη τοῦ Πατρός Του πρὸς ἐμᾶς: Διὰ τοῦ Σταυροῦ, Πατήρ καί Υἱός ἀποδέχθηκαν ἀκόμη καί τήν ὀδύνη καί τόν θάνατο γιά χάρη μας. Καί σ' αὐτό συνίσταται τό θαῦμα καί ἡ δύναμη τοῦ Σταυροῦ πού νίκησε τίς δυνάμεις τοῦ κακοῦ: ἀνεβήκαμε στό πιό ψηλό ἐπίπεδο ἀξίας, στό ἐπίπεδο τῶν ἀδελφῶν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ καί τῶν υἱῶν τοῦ οὐρανοῦ Πατρός. Ἀπό ἐδῶ ἀπορρέει ἡ ἀνάγκη νά ἀποδίδουμε

ἀμοιβαῖο σεβασμὸ καὶ τιμὴ ὁ ἓνας στό πρόσωπο τοῦ ἄλλου.

Ἀπό τόν Πατέρα ξεκινᾷ ἡ πρωτοβουλία νά στείλει τόν Υἱό Του, ὥστε νά ἐνανθρωπήσει, ὥστε νά γίνει ἀδελφός μας, γιά νά ἐκχύσει τήν πατρική Του στοργή σ' ἐμᾶς. Ὁ Πατήρ μετέχει στό γεγονός τοῦ Σταυροῦ. Ρίχνει τό βλέμμα Του στόν Σταυρό. Πάσχει γιά τή θυσία τοῦ Υἱοῦ Του, μέ τρόπο πού ἐμεῖς ἀδυνατοῦμε νά κατανοήσουμε. Ἐπιθυμεῖ νά μᾶς συγκεντρώσει ὡς υἱούς ἐν Αὐτῷ. Ἐπάρχει ἓνας πολύ σημαντικός λόγος στόν ἀπόστολο Παῦλο: “εἶτα τό τέλος, ὅταν παραδῶ τήν βασιλείαν τῷ Θεῷ καί Πατρί... ὅταν δέ ὑποταγῇ αὐτῷ τά πάντα, τότε καί αὐτός ὁ Υἱός ὑποταγήσεται τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τά πάντα, ἵνα ἢ ὁ Θεός τά πάντα ἐν παῖσιν” (Α΄ Κορ. 15,24,28). Αὐτό δέν σημαίνει ὅτι ὁ Υἱός θά ἐξαφανιστεῖ: θά πάψει ὁμως ὁ ρόλος του ὡς μεσίτη πρὸς τόν Πατέρα. Θά εἴμαστε τόσο κοντά στόν Πατέρα ὅσο εἶναι καί ὁ ἴδιος».

Τώρα ἔχουμε ἀνάγκη ἀπό τόν Υἱό. Τότε ὁμως θά μᾶς θέσει ἀπλά ἐνώπιον τοῦ Πατρός. Τότε θά εἴμαστε πρόσωπο πρὸς πρόσωπο μέ τόν Πατέρα ὅπως εἶναι ὁ Χριστός. Ὁ Χριστός θά εἶναι μόνο ὁ πρῶτος ἀνάμεσά μας. Δέν θά εἶναι πιά ἀνάγκη νά μᾶς ὀδηγήσει στόν Πατέρα, διότι θά εἴμαστε ὅπως ὁ ἴδιος, ἀκριβῶς ἐνώπιον τοῦ Πατρός.

Ὅσο ἀμαρτωλοί κι ἂν εἴμαστε, προσευχομάστε στόν Κύριο Ἰησοῦ Χριστό λέγοντάς Του: Ἐλέησόν με τόν ἀμαρτωλόν. Καί τό λέμε σ' Αὐτόν πού εἶναι ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ. Δέν εἶμαι ἀκόμη σέ κατάσταση νά σταθῶ ἀπευθείας ἐνώπιον τοῦ Πατρός. Ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας ἀναπτύσσει αὐτή τήν ἔννοια ὅτι γινόμαστε δεκτοί ἀπό τόν Πατέρα σέ κατάσταση καθαρῆς θυσίας καί αὐτό δέν ἐπιτυγχάνεται παρά μόνο ἂν ὁ Χριστός μέ τή θυσία Του εἶναι μέσα μας κι ἂν ἐμεῖς εἴμαστε μέσα Του. Ἐχουμε ἀνάγκη ἀπό τόν Χριστό. Δι' Αὐτοῦ καί διά τῆς θυσίας Του προσερχομάστε στόν Πατέρα, γινόμενοι ὅλο καί περισσότερο Υἱοί, ὅπως Αὐτός. Εἴμαστε καθ' ὁδόν πρὸς τόν Πατέρα, ἀλλά ὅσο εἴμαστε ἀκόμη ἀμαρτωλοί, ἔχουμε ἀνάγκη νά μᾶς ὀδηγεῖ πρὸς τόν Πατέρα ὁ Χριστός. Ἐπάρχουν ἄνθρωποι, ἅγιοι, πού εἶναι ἤδη ἐνώπιον τοῦ Πατρός. Ὁ Χριστός ὁμως λέει ὅτι θά διατηρήσει τόν ρόλο τοῦ μεσίτη μέχρι τή στιγμή πού θά ἔχουν ὅλοι ὀδηγηθεῖ πρὸς τόν Πατέρα καί τότε θά καταθέσει τόν ρόλο καί τή διακονία Του.

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἐλεύθερος καί νά μὴν εἶναι υἱός. Ἀπορρίπτει ταυτόχρονα καί τόν Υἱό καί τόν Πατέρα. Ἀποδιώχνει καί τόν Λόγο πού σαρκώθηκε καί Ἐκεῖνον πού Τόν ἀπέστειλε (Ἰω. 5,23). Ἐπάνω στόν Σταυρό ὁ Χριστός πάσχει κυρίως γι' αὐτό: ἀπορρίπτοντάς Τον οἱ ἄνθρωποι, ἀπορρίπτουν τόν Πατέρα, ἀπορρίπτουν τήν πρόταση πού τούς κάνει νά εἶναι υἱοί ἐνός τέτοιου πατρός. Ἐκείνη τή στιγμή ἀγαπῶ

σημαίνει ύποφέρω από τό κακό πού ὁ ἄλλος –μέσα στήν τρέλα του– κάνει στόν ἴδιο του τόν ἑαυτό. Ἡ ἀγάπη παρά ταῦτα προσφέρεται, παρ' ὅλο πού ἐκείνη τή στιγμή εἶναι ἐντελῶς ἀδύναμη μπροστά στήν ἐλευθερία τῆς βούλησης τοῦ ἄλλου. Μέσα στήν ἴδια τήν ἀπόρριψη τῆς θείας ἀγάπης, ἡ ἀφοσίωση τοῦ Θεανθρώπου πρὸς τό πλάσμα Του εἶναι πιό δυνατή καί γι' αὐτό ἡ ἀγάπη γίνεται τότε ἀνέκφραστη χαρά, ἐπειδὴ Αὐτός πού ἀγαπᾷ μπορεῖ ἐπιτέλους νά δείξει πόσο ἀγαπᾷ.

Μέσα στήν προσευχή, ὁ ἄνθρωπος ἀνακαλύπτει τό αἶσθημα τῆς εὐθύνης πού ἔχει γιά τόν ἑαυτό του καί γιά ὅλα τά πλάσματα ἐνώπιον τοῦ Πατρός. Ἴσως στήν προσευχή μας νά μποροῦμε νά νιώσουμε τή χαρά τοῦ Πατρός, ὁ Ὅποιος ἀγάλλεται γιά τήν υἱική μας ἀνταπόκριση. Πρόκειται γιά τή θεία παράκληση πού κατεβαίνει στήν καρδιά ἐκείνου ἢ ἐκείνης πού γνώρισε τή συμπάθεια γιά ὅλα τά πλάσματα – τό Πνεῦμα τοῦ Πατρός πού κατεβαίνει γιά νά στέψει μέ χαρά τόν Υἱό Του πού σήκωσε τούς πόνους ὅλου τοῦ κόσμου...

Ὁ Υἱός τοῦ Θεοῦ ἦρθε ἐν χρόνῳ ἀναλαμβάνοντας ἐκούσια καί φανερώνοντας τή δική μου ἀνάγκη. Θέλει νά Τόν ἀγαπῶ. Αὐτό πού μᾶς ἔδωσε ὁ Θεός, δέν θά ἦταν τέλειο, ἂν δέν ὑπῆρχε ἡ ἀγάπη Του, ἂν δέν εἶχε τή φιλανθρωπία νά χρειάζεται τήν ἀγάπη μας. Αὐτή εἶναι ἡ αὐταπάρνηση τοῦ Θεοῦ: Δέχτηκε νά μᾶς ἔχει ἀνάγκη, φανερώνοντας ἔτσι τήν ἀνείπωτη καί αἰώνια ἀξία πού μᾶς ἀποδίδει.

Ἡ Ἐκκλησία ἀναπαύεται πάνω στήν Ἐσταυρωμένη Ἀγάπη. Ἀναπαύεται στήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ὁ Ὅποιος δίδεται ὀλοκληρωτικά, προσφέρει ὡς δῶρο τόν ἑαυτό Του ἔστω κι ἂν ὑφίσταται ἀκόμη καί τήν ἀπόρριψη. Αὐτή ἡ ἀγάπη εἶναι ἕνας τρόπος νά προσφέρεις ἀποσυρόμενος, σεβόμενος ἀπόλυτα τήν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου. Δίνομαι ἀλλά δέν ἐπιβάλλομαι: νά τί σημαίνει διακονία. Βοηθῶ τούς ἀνθρώπους, προσεύχομαι γι' αὐτούς, σώζω τή ζωή τους, χωρίς νά καθυποτάσσω τήν ἐλευθερία τους, χωρίς νά τή ματαιώνω: νά τί σημαίνει εὐθύνη. Διότι ὁ ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά ἀναπτυχθεῖ, ἂν δέν εἶναι ἐλεύθερος.

«Τό πρόσωπο δέν μπορεῖ νά ἀπομονωθεῖ. Δέν ὑπάρχει παρά μόνον ἐν κοινωνία καί πραγματώνεται ἀνάλογα μέ τό ἐνδιαφέρον του γιά τόν ἄλλον καί μέ τό ἐνδιαφέρον τοῦ ἄλλου γι' αὐτό. Εἶναι τό μυστήριο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὁ Χριστός ἔδειξε τήν ἀξία τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου γενόμενος προσωπικός ἄνθρωπος. Ἐν Χριστῷ ἀποκτοῦμε τήν ἀληθινή ἀνθρωπινότητα... Ὁ Χριστός, πάνω στόν Σταυρό, πάσχει γιά τούς ἄλλους, ὄχι γιά τόν ἑαυτό Του. Ἐδῶ ἀκριβῶς βρίσκεται ὁ σύνδεσμος μεταξύ τοῦ μυστηρίου τοῦ Σταυροῦ καί τοῦ μυστηρίου τοῦ προσώπου. Ὁ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς περνᾷ δοκιμασίες. Καθένας σηκώνει σταυρό. Κι ὁ

σταυρός είναι βαρύς και άνευ σημασίας, όταν δέν έχουμε κάποιον πλάι μας να μάς παρηγορεί. Όταν βρίσκουμε ένα τέτοιο πρόσωπο, ο σταυρός μάς γίνεται λιγότερο δυσβάστακτος και τό νόημά του αποκαλύπτεται. Η καταφατική έννοια του σταυρού είναι ότι μάς επιτρέπει να αυτοπραγματωθούμε ως άνθρωποι... Ο σταυρός που μέ σώζει δέν είναι τά δικά μου βάσανα, αλλά τά βάσανα των άλλων: πάσχει για μένα, πάσχω για εκείνον...»

.....

ΣΧΗΜΑ 14Χ21 - ΣΕΛ. 320 - ΤΙΜΗ: 13 €

ISBN: 978-960-9550-45-1

Μετάφραση: Πολυξένη Τσαλίκη-Κιοσόγλου

Έπιμέλεια έκδοσης: Βασίλης Αργυριάδης

Η εκτύπωση του βιβλίου έγινε στις Γραφικές Τέχνες «ΛΥΧΝΙΑ Α.Ε.»

Πληροφορίες: Χαράλαμπος Θεοδώρου - τηλ.: [697 7483657](tel:6977483657) - sales@enploeditions.gr